

શ્રી શત્રુંજય - મુક્તિ સમ્યગ્જ્ઞાન અભ્યાસક્રમ

તૃતીય વર્ષ અભ્યાસક્રમ-૪

પ્રશ્ન પત્ર

સપ્ટેમ્બર-૨૦૨૬
ગુણાંક ૧૦૦

સુચના (૧) નામ અને એનરોલમેન્ટ નંબર વિનાનો પેપર રદ કરવામાં આવશે. (૨) લાલ પેનનો ઉપયોગ કરવો નહીં. (૩) જવાબ પેપર માંજ ખાના માં જવાબ લખવાનો છે સાથે બીજો પેપર જોડવાનો નથી. (૪) ન સમજાય એવા અક્ષરોવાળા જવાબ તપાસવામાં આવશે નહીં. (૫) જવાબ પત્ર દરેક મહિનાની તા. ૫ થી તા. ૨૫ સુધીમાં મોકલાવાના રહેશે. આગળ-પાછળ આવેલા પેપર તપાસવામાં આવશે નહીં. (૬) બધા જવાબો અભ્યાસક્રમના આધારે જ લખવાના છે. (૭) જે મહિના ના પ્રશ્ન પત્ર છે તે પછી ના મહિના ની ૨૫ તા. સુધી તમારા ગુણાંક તેમજ સાચા ઉત્તર ઇન્ટરનેટ ઉપર આપવા માં આવશે એના પછી આવેલા ઉત્તરપત્ર સ્વીકારશે નહીં. તેમજ એના માટે ફોન ઉપર જવાબ આપવા માં આવશે નહીં.

પ્રશ્ન- ૧ ખાલી જગ્યા પૂરો.

૨૦

૧. પૂ. ઉમાસ્વાતીજી મ.ના વિદ્યાગુરૂ પૂજ્યપાદનામે વાચનાચાર્ય હતા.
૨. સંજવલનાદિ કષાય-નોકષાયના મંદપણથી સાધુ.....ગુણસ્થાનમાં આવી રહે છે.
૩. નિશ્ચય અને વ્યવહાર ચુક્ત છે.
૪. જિનબિંબની પ્રતિષ્ઠા, રચયાત્રા તથા સ્નાત્રના અંતેબોલાય છે.
૫. કેવલી સમુદ્ઘાતમાં બીજા સમયે આત્મપ્રદેશોને ઉત્તર-દક્ષિણ વધારીને.....જેવો આકાર બનાવે છે.
૬. ના માર્ગને સ્વીકારીને અનેક આત્માઓ શિવગતિને પામ્યા છે.
૭. આચાર્ય હરિભદ્રસૂરિએ..... પર લઘુવૃત્તિની રચના કરી છે.
૮.સમુદ્ઘાતમાં ઘણાં નવા કર્મો બંધાય છે.
૯. ઘણા માણસોને સંભળાવવા માટે મોટા શબ્દોથી દોષ આલોવે તે..... છે.
૧૦. ધર્મધ્યાનમાં આંશિક રૂપથી શુકલધ્યાન છે.
૧૧. દિગંબર પરંપરા પૂજ્યશ્રી ઉમાસ્વાતિને..... સમાન ગણે છે.
૧૨. પૂ. હરિભદ્રસૂરિના ધર્મજનની માતા હતા.
૧૩. જેણે વ્યવહાર છોડ્યો એણે.....કર્યો.
૧૪. બૃહત્ શાંતિની રચના..... દ્વારા કરવામાં આવી છે.
૧૫. મનમાં પાપ રાખ્યા વગર.....અર્થે આલોચના કરવી એ અતિ આવશ્યક છે.
૧૬.તીર્થના સેવનથી ક્રોધરૂપ ગરમી શાંત થાય છે.
૧૭. તત્ત્વાર્થ સૂત્રના સાતમા અધ્યાય માં ની સમજાણ આપવામાં આવી છે.
૧૮. લોભના સૂક્ષ્મ અંશના હોવાથી..... કહેવાય છે.
૧૯. છોડવાથી નિરાલંબન ધ્યાનામૃતની પ્રાપ્તિ થતી નથી.
૨૦. આલોચના લેનારને સમ્યગ્ પ્રકારે પાપશુદ્ધિ કરાવનાર તે કહેવાય છે.

પ્રશ્ન- ૨ એક શબ્દમાં જવાબ લખો -

૧૫

૧. સાત સમુદ્ઘાતની ક્રિયા કોણ કરી શકે છે ?
૨. ધર્મધ્યાનની મુખ્યતા કયા ગુણસ્થાને હોય છે ?
૩. આગમાદિ પાંચ પ્રકારના વ્યવહારના જાણને શું કહેવાય ?
૪. શ્રી હરિભદ્રસૂરિને ક્રોધમાં જગાડનાર કોણ હતા ?
૫. આહારક શરીર બનાવતી વખતે ચૌદ પૂર્વધર મહાત્માને કયો સમુદ્ઘાત હોય છે ?
૬. છેદ ગ્રંથોના રહસ્યથી અજાણ ગુરુ પાસે પાપ આલોવે તો કયો દોષ લાગે ?
૭. નિરાલંબન ધ્યાનામૃતની પ્રાપ્તિ કયાં થાય છે ?
૮. સંસારથી હારેલા અને થાકેલાનો વિસામો કોણ છે ?
૯. 'શ્રુતસાગરી' શેની ટિકા છે ?
૧૦. દોષ દૂર થાય તો શું ઉત્પન્ન થાય છે ?
૧૧. મારા જેવો સમસ્ત જંબુઘીપમાં કોઈ જ નથી, એમ જણાવવા રાજ પુરોહિત શું રાખતા હતા ?
૧૨. મંત્રજપના નિવેશનમાં કોના નામનુ આદરપૂર્વક ઉચ્ચારણ કરાય છે ?
૧૩. શું રોગ વિનાશક મનાય છે ?
૧૪. અપ્રમત સાધુ મહાત્મા ધ્યાનની શુદ્ધિમાટે શાને ધારણ કરે છે ?
૧૫. યોગ ક્ષેત્ર માં શ્રી હરિભદ્રસૂરિ ની રચનાઓ કોના યોગસૂત્ર રચના ની યાદ અપાવે છે ?

પ્રશ્ન - ૩ નીચે આપેલા શબ્દો ના અર્થ લખો.

૧૦

- ૧) અહન્ ૨) ભાસ્કર ૩) વેઉવિવય ૪) ગત્વા ૫) વ: ૬) મન્દોદય ૭) વેતિ
- ૮) સત્ત ૯) અવત ૧૦) અમાર્થ ૧૧) વેય ૧૨) સમેત્ય ૧૩) સન્નિ ૧૪) નિસ્સલ
- ૧૫) વિજ્ઞાય ૧૬) સદ્ધ્યાન ૧૭) કર્ણ દત્તવા ૧૮) અવાયદંસી ૧૯) મહિતા: ૨૦) વિધાય

પ્રશ્ન - ૪ જોડકા જોડો (ફક્ત બી નો નંબર લખો)

૧૦

A	B
૧) આત્મશુદ્ધિ	૧) આરંભક
૨) દેવસૂરિ	૨) આવશ્યક
૩) દુવાલશ	૩) માધ્યસ્થ
૪) સાતમા સમયે	૪) ૮૦ ચોવીસી
૫) નિષ્કંપ સમાધિ	૫) બૃહદ્ શાંતિ
૬) સંપરાય	૬) આલોચના
૭) ધર્મધ્યાન ભાવના	૭) દંડ
૮) નિરસ ભોજન	૮) શાંતિ-સ્તવ
૯) લક્ષ્મણસાધ્વી	૯) કષાય
૧૦) સ્નાત્ર પૂજા	૧૦) પાંચ ઉપવાસ

પ્રશ્ન-૫ નીચે ના પ્રશ્નોના જવાબ સંખ્યામાં લખો.

૧૦

૧. આલોચનાચાર્યના ગુણ કેટલા ?
૨. અપ્રમત્ત ગુણસ્થાને કેટલી પ્રકૃતિનો ઉદય હોય છે ?
૩. 'તત્ત્વાર્થ સૂત્ર' માં કેટલા સૂત્ર છે ?
૪. ત્રણ સમુદ્ઘાત કેટલા દંડક માં હોય છે ?
૫. અપ્રમત્ત સંયત ગુણસ્થાને કેટલી પ્રકૃતિનો બંધ હોય છે ?
૬. સરસ્વતી કેટલા સ્વરૂપવાળી છે ?
૭. યોગબિન્દુ ગ્રંથમાં લગલગ કેટલી ગાથાઓ છે ?
૮. અધાતી કર્મ કેટલા છે ?
૯. કેવલી સમુદ્ઘાતનો સમય કેટલો ?
૧૦. પૂ. હરિભદ્રસૂરિએ કેટલા ગ્રંથોની રચના કરી ?

પ્રશ્ન - ૬ નીચે ના વાક્યો સાચા (✓) છે ખોટા (✗) તે જણાવો

૧૦

૧. ઓમકાર પંચપરમેષ્ઠિનો વાચક છે.
૨. વિશ્વમાં એકે વિષય એવો નથી જેને તત્ત્વાર્થસૂત્રની સ્પર્શના ન થઈ હોય.
૩. મોટા દોષ આલોચે પણ નાના દોષને અવગણી નાખે તે 'સૂક્ષ્મ દોષ' છે.
૪. વેદના સમુદ્ઘાતમાં નવા કર્મો બંધાતા નથી.
૫. શીતલેશ્યા મુકતી વખતે દેવને તૈજસ સમુદ્ઘાત હોય છે.
૬. પરમહંસ સહસ્ત્રયોધી હતો.
૭. ઉમાસ્વાતિજી મ. ની જન્મભૂમિ રાજગૃહી હતી.
૮. ગર્ભજ તિર્યચને ચાર સમુદ્ઘાત હોય છે.
૯. લક્ષ્મણ સાધ્વીજીએ વીસ વરસ સુધી આચંબિલ તપ કર્યો હતો.
૧૦. ચોવીસે શાંતિ જિનો અમને પ્રસન્ન થાઓ.... પ્રસન્ન થાઓ.

પ્રશ્ન - ૭ નીચેનું વાક્ય કયા પાના પર છે તે પાના નંબર જણાવો.

૧૦

૧. ચોથા સમયે ચાર આંતરા પૂરીને સંપૂર્ણ ૧૪ રાજલોકમાં આત્મપ્રદેશોને વિસ્તારે છે.
૨. મન સાધ્યું તેણે સધળું સાધ્યું
૩. મનથી તો લગભગ અવિરત પાપી વિચારોની વણઝાર ચાલુ જ હોય છે.
૪. શોક ક્રોધમાં પરિણમ્યો અને અંતરમાં બદલો લેવાની આગ ઝરતી ભાવના પ્રબળ બની.
૫. 'મહાજનો યેન ગતઃ સ પન્થાઃ'
૬. આવા સમયે આવશ્યકાદિના અભાવમાં પણ સદ્ધ્યાનથી શુદ્ધિ થાય છે.
૭. ગુરુ ભગવંત જે પ્રાચક્ષિત આપે તે શ્રદ્ધાપૂર્વક પૂર્ણ કરવાનું છે.
૮. જિન શાસનના ત્રિકાલ સત્ય સિદ્ધાંતોનો એ ખજાનો છે.
૯. શ્રી પદ્મનાભ નામના તીર્થકરના તીર્થ વખતે સિદ્ધિ પદને પામશે.
૧૦. આહારક વર્ણણાના પુદ્ગલોને ગ્રહણ કરી આહારક શરીર બનાવે છે.

પ્રશ્ન - ૮ તમારી ભાષા માં સમજાવો

૧. સમુદ્ઘાત એટલે શું જણાવી કેવલી સમુદ્ઘાત સમજાવો. ૨.સદ્ધ્યાન સમજાવો.
૩. પૂ. હરિભદ્રસૂરિના 'યોગ ગ્રંથો' નો પરિચય કરવો. ૪.આલોચનાના લાભ ટૂંકમાં સમજાવો.
૫. 'બૃહદ્ - શાંતિ' - સૂત્ર પરિચયના આધારે અરિહંતનું મહત્વ સમજાવો.

૧૫

જવાબ પત્ર નીચે ના સરનામે મોકલશોજી

શત્રુંજય એકેડમી, શ્રી પદ્મપ્રભસ્વામી જૈન મંદિર, સ્ટેશન રોડ, ચાળીસગામ - ૪૨૪ ૧૦૧.

જી. જળગામ. મો. ૯૦૨૮૨૪૨૪૮૪

સાચા પરિણામ અને સાચા ઉત્તર માટે વેબ સાઈટ www.shatrunjayacademy.com